

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXX

Число 107. Джерзі Сіті, Н. Дж., середу, 10. мая, 1922.

VOL. XXX

No. 107. Jersey City, N. J., Wednesday, May 10, 1922.

THREE CENTS

ЗА 2 ТИЖНІ КІНЧИТЬСЯ ПОЗИЧКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ. УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ І ГРОМАДЯНИ, ПОДБАЙТЕ В СІЙ ОСТАННІЙ ХВИЛІ, ЩОБИ ПОЗИЧКА УВІНЧАЛАСЬ ПОВНИМ УСПІХОМ!

ЖОВНІРИ ПРО ПОХІД МАЙНЕРІВ

ЧАРЛСТАВН, Вест Верджинія, 8. мая. — Нинішні свідки на розслідуванні проти Вілема Близзарда, кінного провідника, першого з цілого довшого ряду обжалованих за демонстраційний збройний похід майнерів минулого вересня, зізнавалися перед судом про події, які відбулися в повіті Логен по приїзді військ.

Межі свідками, посланими державною прокуратурою, були передусім жовніри. З них найбільше значимі мають зізнання капітана Джона Дж. Вилсона, котрий був командантом першого відділу федеральних військ, зложеного зі 175 жовнів, що прибули в околицю дня 2. вересня 1921. р. Він представив Близзарда як справжнього команданта збройних майнерів, який самий самий уважав себе за такого; він ніс переговори з командантом військ про задержание майнерської армії та її розборою, він обіцявав йому зробити це без проливу крові і нахилив його піти з ним в гори межі майнерів. Рівночасно Вилсон висловив погляд, що Близзард був за тим, щоби майнери зложили оружжя в руки федеральних військ. Капітан представляв битву з майнерами як кмітцове опереткове представлення, в якому було багато вистрілів, який коштував багато амуниції і дав багато гуків, але в якому не впала ні одна особа.

Другі військові свідки, всі покінчені державною прокуратурою, підтверджували менше-більше зізнання першого. Всі стверджували, що головною піставою для збройних майнерів був поширений серед них пострах, що бандіти, наняті властителями копалин, наважилися знищити їх доми та побити їх жінки й діти.

ВЛИВ МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ НА БІЗНЕС

ВЛІКЕС-БАРЕ, 8. мая. — „Майнерський Банк“ видав свій огляд положення бізнесу від часу майнерського страйку, що отже вже почав шестий тиждень свого тривання.

Банк підносить, що страйк до сього часу відзначає незначною спокійністю та організаційністю, чого значну частину треба приписати фактові, що майнери мали багато заощадженого гроша. Через те й безробітне від страйку не давалося їм в знаки і не було відлучати так довго, поки повзла на частину сім ошадних не буде зужита.

Щодо широкій публіки, то вона не відчула ще ніякої невідатки через майнерський страйк, бо вугля ще в достатку. Бізнес теж ще не відчув страйку, але сподіється почати відлучати кожній хвилі.

На загал можна сказати, після розгяду банку, що страйк поки що ще не вийшов поза передупину гір і що справжню страйкову боротьбу можна буде бачити хіба за пару тижнів.

СЕНАТОР БОРА ВІДПОВІДАЄ БАХМЕТЬВУ

ВАШІНГТОН, 8. мая. — Сенатор Бора пропонує нині сенатові двайцять запитів в справі Бориса Бахметева, котрий ще і досі вважається призначеним американським урядом представником російського тимчасового уряду, що впав чотири роки тому назад.

Ряд запитів, поставлених в справі Бахметева, відноситься до уменювання Бахметева представником російського уряду; до суми позички, уделеної Американо-російському уряду; до звороту її та видатків, з неї пороблених; а нахонець до сибірського генерала Семьонова та його зв'язку з тимчасовим урядом Керенського.

Коли Гозови показали текст запитів Бора, він відмовився відповісти на них зв'язуючи, що такі питання не в відповідній формі дізнатися від нього фактично про справу.

СЕМЬОНОВ СТАРАЄТЬСЯ О ПОСЛУХАННІ В СЕНАТІ

ВАШІНГТОН, 8. мая. — Сибірський генерал Семьонов прося кількох сенаторів а межи ними сенатора Бору, свого головного противника, щоби вони виступили за нього по послуханні перед якоюсь комісією сенату.

Сенатори обіцяли генералові старатися вводити його волю, а сенатор Бора відповіла телеграфічно, що о скільки справи дадуться погодити відповідно, він готов давати генералові це послухання, якого він бажає.

В своїй телеграмі до Бора, генерал Семьонов дає до зрозуміння, що приписаний йому звинувачення були в більшості неповні і більшешанні.

СВІДСТВО В СПРАВІ СТАЛЕВОГО ПРОМИСЛУ

ВАШІНГТОН, 8. мая. — Республіканський сенатор з Висконсин Ля Фолет вніс в сенат резолюцію, щоби конгрес розслідів злучене в одно велике підприємство сімх великих сталевих підприємств. Резолюція заявляє, що злуча таких великих підприємств створювали величезну, може мільярдну фірму, котра дістала б сталевий промисел в свою необмежену власть.

Сенат записав за резолюцією.

МУНЕЙ ВСЕ ШЕ УВІЗНЕННЯ.

САН-ФРАНСИСКО, Каліфорнія, 8. мая. — Тома Муней, котрий відсидів досмертну кару в'язниці за вибух бомби під час патріотичної паради в 1916. р. програв нині всі правні средства, щоби здобути собі свободу, коли суд відкинув просьбу державного прокуратора ухвалити його як засудженого на основі фальшивих зізнань.

Кажуть, що Муней думає ще добитися волі адміністраційною дорогою.

І В ЛОЖЦІ ВОДИ

МОЖНА ВТОПИТИСЯ

Джордж Шарп, трилітній хлопчина з Асбери Парк. Нью Джерзі, майнуруючи по подвір'ю коло мешкання своїх родичів, впав в яму, який тристоїть глибиною. Дитина старалася відійти назад добувшись з ямки, але не могла. Побачивши її в тим положенні один прохожий і втрутався за прикрого положення. Се одяк не втрутався до життя хлопчини, бо узявшене поступило вже так далеко, що хлопчина помер по дорозі до шпиталю.

ПЯНОМУ НЕМА ШТУКИ ВІЙТИСЯ.

В літній палаті мейорського міліціонера Зигмунта Стайна в Гавіт Плейсін, Нью Йорк, найдено 55-літнього Аксея Ренструма, виченого зі сходів з одного боку, зачепленого межи двома попереками балюстради. Ренструм був неспитним і помер зараз по відставленню його до шпиталю, не відіскавши пам'яті. Судовий лікар (коронер) ствердив смерть від зломлення черепа, спричиненого видимо ушкодженням до твердої доліки. Розведені свідства показали, що Ренструм написав послідніми часами, а секція його тіла показала злом, що він був певно сильно підхмелений, коли похвонувся на сходдах і запхавши ногу межи ділинами балюстради попав в таке положення, що з нього вже не міг дістатися.

ГРОМОВИЦЯ В БЕРЕЖАНСЬКІНІ.

З Курпатинки пишуть: Дня 2. червня над Бережанщиною шайла буря з громами і блискавками, особливо в околиці села Курпатинки, після чого упав уламний дощ.

ДИВНИЙ УПАДІК

З ТРЕТОГО ПОВЕРХА

В Брукліні впала в невідомо з третього поверху дводітна дитина, Рита Крок. Дівчина багнлася на вікні, похитнулася і полетіла стрімголов на подвір'я. На шесте впала на голову. Переставши розділяти, виставили її зараз до шпиталю, але ординуваний лікар не найшов в дитині найменшого тілесного ушкодження.

УБИЙСТВО ЧИ НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК.

Коло Гейнестот. Нью Джерзі, найдено тіло Діонаса Фокса, котрий був шофером на „джипі“, котрий проваж ше минулого вівтра. Тіло найдено в лісі на лісовій загіршці. Труп теж був попарений і надорваний. Поліція одиже не припускає, що пожеж був смертю шофера, а якесь насильство над ним, а війник лише запалив ліс після убийства, щоби застерти слід злочину.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.

ЛОЙД, ДЖОРДЖ НЕ ГРОЗИВ, ЩО ПОКИНЕ ФРАНЦІЮ

ГЕНУЯ, Італія, 8. мая. — Британський прем'єр Давид Лойд Джордж і голова французької делегації Люї Барту заявили, що доносене редактора лондонського „Таймса“ Вікема Стіда, буцімто Лойд Джордж грозив, що Англія зирне з Францією і заклучить союз з другою державою, є цілком безосновним відумком, бо він нічого подібного не говорив.

РУМУНИ КАЖУТЬ, ЩО БОЛЬШЕВІКИ ХОТІЛИ ПРОДАТИ ІМ БЕСАРАБІЮ ЗА ЗОЛОТО

ГЕНУЯ, Італія, 8. червня. — Румунський прем'єр Братіско сказав нині, що він на заяву російської делегації, що Бесарабія не належить до Румунії але до України може відповісти тим, що большевики хотіли відпродати Румуну Бесарабію за гроші. Вони казали, що як Румунія віддасть їм своє золото, (яке є в Москві ще з царських часів, коли підчас наїзду Німеччини на Румунію румунське правительство вивезло було золото до Росії), то вони признають румунський палебистин, на підставі якого Румунія каже, що Бесарабія належить до неї, але не владсть того золота, то вони не признають того палебистину.

РАКОВСЬКИЙ ЗНАЄ ЛИШЕ „УСТРІЙ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ“

ПАРИЖ, 16. червня. — Тутешня французька часопись „Ле Пірі Польіан“ з 3. червня с. р. помістила розмову з Раковським підчас його побуту в Берліні. Між іншим Раковський заявив: „Україна потребує чужої помічі для свого промислу і риництва. Не ідемо до Генуї, щоби відкрити там політичні і територіальні питання, хоч декіль з тих питань, наприклад устрій Східної Галичини, розмежування Бесарабії, або справа проливів, інтересують нас безпосередньо. В Генуї будемо говорити про економічну відбудову і наше призначення“.

УКРАЇНСЬКА ГАЛИЦЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ НА ЕКОНОМІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В ГЕНУЇ

УКРАЇНСЬКА ГАЛИЦЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ВРУЧИЛА ЕКОНОМІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОСТОРІЙ МЕМОРІАЛ У СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

ЛЬВІВ, 23. червня. — Генуєнський кореспондент варшавського польського дневника „Курер Польни“ доносить під датою 12. червня с. р.

„До Генуї прибула вчора українська делегація. По дорозі делегація задержалася в Парижі, де її прийняв прем'єр Пуанкаре.“

„Др. Володимир Сингалевич організує в Генуї з'їзд представників повноволених народів. В з'їзді мають взяти участь також представники Грузії і Вірменії.“

Другі варшавські польські газети доносять:

„Др. Еуген Петрушевич приїхав до Генуї і вручив делегації меморіал, адресований до конференції, в якому представлено положення у Східній Галичині і домагане утворення самостійної Західної Української Республіки.“

„Галицький Уряд вів в останньому часі до-важливішої Найвищої Ради і до президії міжнародної економічної конференції в Генуї дві ноти з дати 21. лютого і 7. червня с. р., а крім того галицька делегація вручила вже на місці в Генуї головну ноту, яка складається з 12 розділів, в яких обговорено загальне політичне і економічне положення Східної Галичини. Нота кінчиться домаганнем вирішити держане становище Східної Галичини задля економічної відбудови цієї країни і закріплення миру на Сході Європи. До ноти додано 8 обширних монографій, які своїм матеріалом і статистичними даними скріплюють тези поставлені в головній ноті“.

ПОЛОЖЕННЯ В ГЕНУЇ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ВІДПОВІДІ БОЛЬШЕВІКІВ

ГЕНУЯ, Італія, 8. мая. — Доля генуєнської господарської конференції тепер залежить від відповіді московських большевиків на ноту європейських держав.

Прем'єр Лойд Джордж старіється з усіх сил довести до порозуміння й умови Європи з Росією. Він закликав до себе голову російської делегації, Черіна, і переконував його про потребу умови для Росії. Він казав Черінові, що європейські держави рішучо не можуть тепер дати Росії позички в сумі двох мільярдів фунтів в золоті, бо на се їх парламент не дозволяє. Але поки що вони дадуть Росії позичку в сумі 300 мільйонів золотих франків, а відтак як Росія відізнає довире світа, то вона дістане, скільки хоче.

Крім того Лойд Джордж закликав до себе німецького прем'єра д-ра Вертта і просив його, щоби вплинув на російську делегацію, аби прийняла умову з європейськими державами. Др. Верт обіцяв сповнитися волю британського прем'єра.

Також італійський прем'єр Факта розмовляв з Черіновим і старався вплинути на нього, аби російська делегація прийняла мирову умову з європейськими державами.

УКРАЇНСЬКА СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЯ ПРОТИ ПРИЛУЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ БУКОВИНИ ДО РУМУНІЙ

Чернівецька українська соціалістична часопись „Робітник“ з 6. червня с. р. подає отсю заяву української соціал-демократичної партії на Буковині:

„Дня 27. червня, 1922. бул откритий парламент і сенат у Букаресті і престольною промовою були вони проголошені законодавчими національними зборами. Українська соціал-демократична партія, як одне з організованих заступників українського народу на Буковині, вважає своїм обов'язком заявити, що український народ не беручи участі в сій конституанті і вважає її некомпетентною в справах українського народу“.

БОЛЬШЕВІКИ ОГРОШУЮТЬ АМНІСТІЮ (ПОМИЛУВАННЯ) ДЛЯ СВОХ ПРОТИВНИКІВ НА УКРАЇНІ

ЛИШЕ ЛІДЕРАМ НЕ ДАРУЮТЬ

ЛЬВІВ, 22. червня. — Большевицький уряд на Україні оголосив амністію (помилування), на основі якої:

1) Скоропальський, Петлюра, Тютюнник, Махно, Гуденів і Савінов вважаються злочинцями проти воли і працюючого люду і є виняті зпід права.

2) Всі громадяни союветської України, заграючи, які брали участь в протибольшевицькій акції, мають воути амністною. ... 3) Бушні генерали, члени бушних урядів, центральні комітети протибольшевицьких партій, клубів і монархічних організацій, можуть вернутися до батьківщини — по податку державно належних податків.

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО ПРИЙМАЄСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

ОБЕЗПЕЧУЙТЕ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ

